روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان • نشانی: میدان آرژانتین،خیابان الوند، کوچه آرشیا، پلاک ۶ • تلفن: ۹۲و۸۸۶۵۴۳۹۰ • نمابر: ۸۸۸۸۰۷۱۹ • تلفن آگهی‌ها: ۸۸۱۹۲۸۷۷ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۲۰۹۵۹۳ • توزیع: شرکت‌پیام‌رسان سبز تلفن: ۵- ۶۶۲۷۲۱۳۰ • چاپ: گلریز تلفن: ۶۶۷۹۵۴۴۲

روزنامه شرق

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه • ۱۴ آذر ۱۳۹۶ • ۱۶ ربیع‌الاول ۱۴۳۹ • ۵ دسامبر ۲۰۱۷ • سال پانزدهم • شماره ۳۰۲۷ • ۲۰ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۵۵ • اذان مغرب ۱۷:۱۱ • اذان صبح فردا ۵:۳۱ • طلوع آفتاب ۷:۰۰

روزنامه فردا

fardashargh@gmail.com

حرف درشت

چرا سیم‌بکسل مهم است؟

● **پوریا عالمی:** دانش‌آموزان و مردم روستای محروم «گاودانه علیرضا» در استان کهگیلویه‌وبویراحمد برای گذر از رودخانه بین جاده اصلی و روستایشان باید از «گرگر» (وسیله‌ای که روی سیم‌بکسل و به وسیله نیروی دست افراد، از روی رودخانه می‌گذرد) استفاده کنند. تقریبا بیشتر مردم روستا انگشت‌های خود را از دست داده‌اند. خبرگزاری مهر (۸۹)

دانش‌آموزان و مردم روستای محروم «نساء کوه پشتکوه» در استان چهارمحال‌وبختیاری برای گذر از رودخانه باید به وسیله «دست» و گرفتن سیم‌بکسل حرکت کنند. خبرگزاری‌ها (۹۶)

از دو خبر بالا چه چیزهایی متوجه می‌شویم؟

۱- الکی می‌گویند جامعه یکدست نیست. الان می‌بینیم که روستاها شبیه روستای نساءکوه پشتکوه در استان چهارمحال‌وبختیاری است که واقعا به مسئولان امر در همه دولت‌ها تبریک می‌گوییم. اگر همین حاشیه‌های شهرهای بزرگ هم رودخانه داشتند، حتما همه می‌توانستند شبیه دیگر مناطق محروم از سیم‌بکسل استفاده کنند.

۲- ورزش «سیم‌بکسل سواری» کم‌کم دارد به یکی از ورزش‌های آیینی ایرانیان تبدیل می‌شود.

۳- خوشبختانه سال ۸۹ یک چیزی به اسم «گرگر» بوده که مردم باید سوارش می‌شدند. الان همان هم نیست و این نشان می‌دهد جامعه دست از مصرف‌گرایی برداشته.

۴- همه‌چیز توی تهران است و هر کسی بخواهد پیشرفت کند، پا می‌شود می‌آید تهران و وقتی هم دستش به دهانش رسید یا سری توی سرها درآورد، دیگر حال نمی‌کند برگردد به شهر و روستای خودش. بعد مردم الکی همه تقصیرها را می‌اندازند گردن مسئولان که روستاها و مناطق محروم وضعیت خوبی ندارند، درحالی‌که این تقصیر خودشان است که مانده‌اند در روستاهایشان و پا نمی‌شوند بیایند تهران تا حالش را ببرند.

۵- محمود احمدی‌نژاد می‌گفت رئیس‌جمهور پابرهنه‌هاست، اما کشور پابرهنه ندارد.

۶- روحانی می‌گوید کشور پابرهنه دارد، اما تقصیر احمدی‌نژاد است.

۷- پابرهنه‌ها می‌گویند آقاجان ما خودمان از رودخانه رد می‌شویم، شما استرس نگیرید.

۸- چندتا شاخ اینترنتی با اعلام شماره کارتشان از مردم خواستند شرایط سفر آنها به مناطق محروم و گرفتن عکس سلفی با مردم آن مناطق را مهیا کنند.

۹- چند آقازاده اعلام کردند با واردات سیم‌بکسل خارجی قصد دارند آنان بتوانند از سیم‌بکسل مرغوب‌تری برای گذر از رودخانه استفاده کنند.

کارتون خواب

علی رومانی
aliromani84@gmail.com

به بهانه سخنرانی داماد ترامپ پیرامون طرح صلح خاورمیانه

اتفاق

بررسی نسبت اخلاق و فناوری

شرق: نخستین کنگره بین‌المللی «اخلاق در علوم و فناوری» از ساعت ۱۵ دیروز با سخنرانی دکتر مصطفی معین، رئیس و دکتر «تقی شامخی»، دبیر علمی کنگره، آغاز شد. همچنین در بخش دیگری از این مراسم، دکتر «Abha Saxana»، رئیس برنامه اخلاق سازمان جهانی بهداشت و دکتر «رضا داوری‌اردکانی»، رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی، ایراد سخنرانی کردند.

در این مراسم همچنین دکتر «اشرف بروجردی»، رئیس کتابخانه ملی و دکتر «احمد جلالی»، نماینده دائم ایران در یونسکو، از دیگر سخنرانان مراسم بودند. «انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری» با همکاری نهادها و مراکز معتبر پژوهشی، آموزشی، فرهنگی و مدنی کشور، نخستین کنگره بین‌المللی «اخلاق در علوم و فناوری» را به مدت چهار روز با حضور اندیشمندان، پژوهشگران و چهره‌های سرشناس داخلی و بین‌المللی در محل سالن همایش‌های کتابخانه ملی برگزار کرد.

دکتر معین اهداف برگزاری این کنگره را چنین عنوان کرد: «اخلاق؛ اساسی‌ترین مبنا و موضوع پیش‌روی جامعه بشری است؛ بر سر کمتر موضوعی میان همه عرصه‌ها و ساحت‌های فکری و معرفتی تا این اندازه توافق وجود دارد. اگر بگوییم «اخلاق» برای حیات فردی و اجتماعی ما مثل «آب» یا «هوا» است، سخنی به گزاف نگفته‌ایم، طبیبانه بگوییم وقتی اخلاق نیست یا ضعیف است، سیستم ایمنی انسان و جامعه مختل می‌شود. حال در حد وسع کوشیده‌ایم که همین دغدغه را علمی‌تر و عمومی‌تر کنیم».

دکتر تقی شامخی، دبیر علمی کنگره بین‌المللی «اخلاق در علوم و فناوری»، هدف اصلی این کنگره را تمرکز بر اهمیت و اولویت اخلاق در همه حوزه‌های علوم و فناوری و آثار آن را در زمینه‌های مختلف توسعه و الزامات آن در محیط دانشگاهی و اجتماع خواند و گفت: «موضوعات مطرح در این همایش، همه زمینه‌های اخلاق در علوم و فناوری را می‌پوشاند و حول شش محور: «مبانی و مبادی اخلاق در علوم و فناوری»، «اخلاق حرفه‌ای در علوم و فناوری»، «اخلاق در مدیریت علوم و فناوری»، «اخلاق در علوم و فناوری و سیاست عمومی»، «اخلاق در علوم و فناوری نوین» و «اخلاق و محیط‌زیست» ارائه می‌شود».

او همچنین تأکید کرد: «این کنگره که بناست از این پس به صورت منظم برگزار شود، در نشست نخست از زمینه‌ها و موضوعات کلی اخلاقی و علمی آغاز کرده و با انتخاب موضوعِ محوری «اخلاق برای همه، علم برای توسعه» کوشیده است وسعت دایره اخلاق را در همه عرصه‌های علوم، فناوری، مدیریت و فرهنگ عمومی مدنظر قرار دهد و همه کنشگران و ذی‌نفعان این عرصه، اعم از اندیشمندان، دانشمندان، استادان، پژوهشگران و دانشجویان را به مشارکت دعوت کند». نشست رشد اخلاقی کودکان و نوجوانان، همایش سراسری اخلاق پرستاری، نشست اخلاق و فرهنگ دانشگاهی و نشست اخلاق در پژوهش از برنامه‌های روز اول این همایش بود. در روز پنجشنبه فرشاد مؤمنی در میزگرد اخلاق و اقتصاد و عباس آخوندی در میزگرد اخلاق و حقوق شهروندی شرکت می‌کنند. دکتر معین ریاست این کنگره را برعهده دارد و تقی شامخی و احسان شمسی نیز به‌ترتیب دبیران علمی و اجرائی کنگره بین‌المللی هستند. یوسف ثبوتی، محمد بهشتی، تقی شامخی، سعید سهراب‌پور، مصطفی محقق‌داماد، الهه کولایی، نجفقلی حبیبی، مقصود فراستخواه، هادی خانیکی و فاطمه راکعی اعضای شورای سیاست‌گذاری این کنگره بین‌المللی را تشکیل می‌دهند. این مراسم به صورت زنده از کانال کنگره در آپارات پخش می‌شود.

نمایش و نقد فیلم از ساعت ۱۷:۳۰ روز سه‌شنبه نیز جزء برنامه‌های جانبی کنگره است.

کمپین

لایحه تصویب‌نشده معلولان

پرسش‌های بی‌پاسخ

شرق: تشکیل کمپینی که مربوط به قانون «لایحه جامع حمایت از معلولان» است، در آبان ۹۵ آغاز شد تا بتواند به تصویب لایحه قانونی حمایت از معلولان منجر شود؛ قانونی که حدود ۱۳ سال است به‌دلیل عدم اعتبارات و تأمین بودجه در مجلس معلق مانده است. می‌دانیم که قانون به‌معنای مجموعه‌ای از باید و نبایدهایی است که برای برقراری نظم، قسط و عدالت در جامعه بشری تدوین شده است تا سعادت جامعه را تأمین کند و قانون‌گذار در وضع قانون باید کارایی اقتصادی و عدالت را در نظر بگیرد و هرگاه این دو در تعارض باشند، عدالت است که باید مقدم شمرده شود. همچنین قانون‌گذار باید به دیگر علوم اجتماعی مانند (روان‌شناسی اجتماعی، جامعه‌شناسی و علم اقتصاد....) به‌منظور تأثیر قانون بر جامعه توجه داشته باشد و در پی تحقق اهداف اجتماعی رشددهنده جامعه باشد. به‌ویژه قانون‌گذاران باید آگاهی از شباهت‌ها و درک از توانایی‌های متفاوت داشته باشند تا فرصت برابر را در جامعه ایجاد کنند. تصویب لایحه حمایت از معلولان به آن معناست که قانون‌گذار حضور افراد معلول را به رسمیت می‌شناسد و با درک شرایط، ارزش‌نهادن و مدیریت مؤثر، افراد معلول را از زندگی مقبولی بهره‌مند می‌کند و برای آینده آنها امنیت اقتصادی ایجاد می‌کند، در نتیجه نقش قوانین در شکل‌گیری زندگی معلولان و جامعه مثمرثمر خواهد بود.

هرچند متأسفانه عملکرد مدیران تا به امروز برای معلولان قابل قبول نبوده است و به‌نظر می‌رسد تصویب‌نشدن لایحه نشان از این است که جامعه معلولان در تعریف قانون جایگاهی ندارد، زیرا برای معلولان قانون فقط شامل حقوق عمومی نیست، بلکه با توجه به ویژگی متفاوت در معلولیت لازم است که این قشر از جامعه از حقوق اقتصادی ویژه‌ای بهره‌مند باشند، درحالی‌که حتی وقتی فردی در کشوری تابعیت پیدا می‌کند دارای حقوق شهروندی می‌شود که با اعطای حقوق، فضای لازم را به فرد می‌دهند تا فارغ از هرگونه محدودیت، منافع خود را دنبال کند. با تعاریف بالا این سؤال‌ها پیش می‌آید: ۱- آیا افراد معلول از حقوق شهروندی و ویژه بهره‌مندند؟ ۲- چقدر نظام حقوقی باور دارد که با قانونمندکردن شرایط ویژه برای معلولان افراد فاقد حرکت به حرکت واداشته می‌شوند؟ ۳- آیا قانون، معلولان را منزوی، بی‌خاصیت و زمین‌گیر می‌داند؟ ۴- آیا لزوم تدوین قانون جامع حمایت از معلولان ضروری است؟ ۵- آیا عدم‌ضمانت اجرائی در لایحه ناشی از نقص در عدالت است؟ ۶- آیا قانون درصدد است تا نابرابری‌های موجود را با تصویب لایحه اصلاح کند؟ ۷- در تدوین قانون سعادت فرد درنظر است یا سعادت فرد و جامعه؟ ۸- آیا جامعه معلول سزاوار این حق قانونی است؟ ۹- آیا قانون با قشر ناتوان عادلانه رفتار می‌کند؟ دستیابی به این دست پرسش‌ها جمعی از معلولان را بر آن داشت تا با تشکیل کمپین به پاسخ روشنی دست یابند؛ اتفاقی که هنوز ممکن نشده است. تصویب لایحه می‌تواند تا حدود زیادی زندگی معلول را با حمایت اقتصادی قانونمند کند، علاوه‌براینکه بیانگر بُعد حقوق حیات اجتماعی و اقتصادی جامعه معلولان است، ازسویی‌دیگر تواناکردن معلولان در مواجهه با رویکرد اجتماعی و اقتصادی و در مسیر توسعه همه‌جانبه کشور گام مؤثری خواهد بود و طبعا ایجاد امکان این قدرت و عمل یک واقعیت اجتماعی برای تساوی تقریبی حقوق قشر معلول در زندگی اجتماعی است.

آکادمی

گزارشی از معرفی و برگزاری مسابقه شهر ریاضی و فوتبال ریاضی در برزیل

سفر به زیر خط استوا همراه با ریاضیات

دکتر مجید میرزاوزیری
استاد دانشگاه فردوسی مشهد

خصومت من با ریاضیات سابقه‌ای دیرینه دارد. موضوع به حدود ۴۰ سال قبل برمی‌گردد؛ زمانی که من دانش‌آموز سال دوم دبستان بودم و نتوانستم نمره قبولی در درس ریاضی بگیرم و از تک‌ماده استفاده کردم. این تنها شکراب بین من و ریاضیات نبود. باز هم نمرات درخشان دیگری در سال‌های بعد در درس‌های مرتبط با ریاضی مثل هندسه و جبر کسب کردم! هرچه بود من و ریاضی علاقه چندانی به هم نداشتیم. دقیق‌تر بگویم: من از ریاضی متنفر بودم؛ اما از احساس آن نسبت به خودم خبر چندانی نداشتم. بنابراین من آدم ریاضی‌کشیده‌ای هستم و به‌خوبی می‌دانم چطور ممکن است یک نفر با ریاضیات مشکل داشته باشد. همین برای آنکه به فکر چاره‌ای بیفتم، کافی بود.

من اکنون استاد دانشگاه در گروه ریاضی محض دانشگاه فردوسی مشهد هستم. همین الان سؤالی که در ذهن شما ایجاد می‌شود، این است که آخر آدم ناحسابی، تو که با چیزهای حسابی خصومت داشتی، چرا کارت به ریاضیات کشید و چطور شد که شغلت درس‌دادن ریاضیات شد. باید اعتراف کنم که ناکامی در کنکور سال ۱۳۶۸ من را وادار کرد که به هر چیزی تن دهم؛ حتی ریاضیات. در نتیجه من در سال ۱۳۶۹ دانشجوی دوره کارشناسی ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد شدم. من در سال ۱۳۷۸ مدرک دکترای خود را در گرایش آنالیز تابعی از گروه ریاضی محض دانشگاه فردوسی مشهد گرفتم و اولین چیزی که به سرم زد، این بود که برای کسانی که مثل خودم بودند، کاری بکنم و بین آنها و ریاضیات نقش میانجیگری را ایفا کنم. اجازه دهید اعتراف کنم در آن زمان دیگر من و ریاضیاتم عاشق هم شده بودیم. درست مثل داستان‌هایی که در فیلم‌های هندی معمولا اتفاق می‌افتد.

من برای میانجیگری بین ریاضیات و مردمی که متنفر از ریاضیات بودند، کارهای مختلفی کردم؛ ازجمله اینکه حدود ۳۰ کتاب داستانی نوشتم که به چاپ رسیده است. به‌علاوه چند مسابقه ریاضی مختلف برای کسانی که از ریاضی فراری هستند، ابداع کردم. همه مسابقات ریاضی دنیا مخصوص کسانی طراحی شده که عاشق ریاضی هستند و دانش بالایی در ریاضی دارند؛ اما کسی دلش برای بچه‌هایی که با ریاضی خصومت دارند، نسوخته است. لازم بود کاری صورت بگیرد. حدود ۱۵ سال پیش اولین مسابقه ریاضی با این هدف را با ۲۱ دانش‌آموز در یک مدرسه برگزار کردم. بعدها نام این مسابقه به پیشنهاد خود بچه‌ها از «مسابقه تیمی ریاضی‌دانان جوان» به «مسابقه شهر ریاضی» تغییر کرد. این مسابقه اکنون با نام بین‌المللی «آریث‌لند» به معنی سرزمین حساب شناخته می‌شود. مسابقه دیگری که ابداع کردم، فوتبال ریاضی نام دارد که با نام «مث‌بال» شناخته می‌شود. مسابقات «آریث‌لند» و «مث‌بال» اکنون شهرتی جهانی پیدا کرده‌اند. در سال تحصیلی گذشته ۲۱ هزار نفر در مسابقه شهر ریاضی شرکت کردند. تصور کنید مسابقه‌ای با ۲۱ نفر در ۱۵ سال به ۲۱ هزار هوادار رسیده است. دلیلش باید این باشد که تعداد متخاصمان ریاضی زیاد است؛ خیلی زیاد. حدود یک‌سال‌ونیم پیش ریاضی‌دانی برزیلی به نام پروفسور «کررلی اُلیوِیرا» که از دانشگاه اوفال در شهر ماسیو از ایالت آلاگواس برزیل برای شرکت در یک کنفرانس ریاضی به ایران آمده بود، بازدیدی از شهر ریاضی داشت و زمین فوتبال ریاضی ما را دید. وقتی ایده‌ها را برایش شرح دادم، شگفت‌زده شد و گفت دوست دارد به‌عنوان سفیر شهر ریاضی در برزیل این مسابقه را در آنجا برگزار کند. پس از بررسی‌های فراوان درباره شهر ریاضی و فوتبال ریاضی، سرانجام در آبان امسال برای شرکت در پانزدهمین فستیوال ریاضی دانشگاه اوفال برزیل به آنجا دعوت شدیم و این دو مسابقه را معرفی کردم. تجربه برگزاری مسابقه در برزیل برای ما که زبان پرتغالی را نمی‌دانستیم و برای دانش‌آموزان آنجا که نه فارسی بلد بودند و نه انگلیسی، خیلی جالب بود. نکته بسیار جالب در این بود که آنجا هم دانش‌آموزان زیادی مثل من بودند که دلِ خوشی از ریاضیات نداشتند و همین که صحبت از مسابقه ریاضی پیش آمد، با اکراه از شرکت در مسابقه امتناع کردند؛ اما همین که مسابقه شروع شد و دیدند که اصلا شکل ظاهری مسابقه مثل امتحانات ریاضی معمولی نیست، وارد مسابقه شدند و با هیجان زیاد در آن شرکت کردند. وجه مشترک دانش‌آموزان ما و کشور برزیل در علاقه‌نداشتن به ریاضیات و علاقه به فوتبال است. همین می‌تواند کلید طلایی کارآمدی «آریث‌لند» و «مث‌بال» تلقی شود. من خوشحالم که اثربخشی این روش را به طور عملی دیده‌ام.

اکنون روش‌های من برای برطرف کردن مشکل خصومت دانش‌آموزان با ریاضیات به نیمکره‌جنوبی هم گسترش پیدا کرده است و این افتخار بزرگی برای من است که صرفا به‌عنوان فردی ریاضی‌زده توانسته‌ام چنین تأثیر خوبی در راستای ایجاد علاقه به ریاضی داشته باشم و ماجرای عشقم به ریاضیات را تا زیر خط استوا به گوش همه آنهایی که مثل من با ریاضیات بیگانه بودند، برسانم.

آن سوی دنیا

روایت دیگران از پیامبر

شرق: در چند روز گذشته برخی از رسانه‌های جهان، گزارشی درباره عید مولود پیامبر اکرم(ص) تهیه کرده‌اند. در این گزارش‌ها از منظرهای مختلف به اسلام و حضرت محمد(ص) پرداخته شده و نکته‌هایی را درباره زندگی و شیوه رفتاری آخرین پیامبر مطرح کرده‌اند که می‌تواند جالب توجه باشد.

■ «کتی ایمیج» مجموعه‌ای از عکس‌های مسلمانان در گوشه و کنار در هند و کشمیر را منتشر کرده است؛ ساختمان‌هایی که به زیبایی تزئین شده‌اند و مردمی که در مساجد مشهور دست به دعا و نماز برداشته‌اند. این روزها فرصتی عالی برای یادگیری و تفکر برای دین اسلام است.

■ در گزارش «مترو» آمده است که بسیاری از مسلمانان در سراسر انگلستان ممکن است در این روزها، نمازهای خاصی بخوانند یا غذاهای خاصی بخورند تا برای این جشن آماده شوند.

■ در یکی از مطالبی که درباره معرفی حضرت محمد(ص) منتشر شده، چند ویژگی از ایشان مطرح شده است که ما مسلمانان از آن اطلاع داریم اما یادآوری‌اش می‌تواند تأثیرگذار باشد؛ نظیر اینکه او در جوانی به چوپانی مشغول بود، مردم او را «راستگو» می‌نامیدند، او دیگران را به بخشش تشویق می‌کرد. او مردی اهل خانواده بود که در امور خانواده به همسرش کمک می‌کرد، صندل‌هایش را تمیز می‌کرد و لباسش را مرتب و وصله می‌کرد، همچنین با حیوانات با مهربانی رفتار می‌کرد.

■ اما این افتخار بزرگی است که به یاد بیاوریم پیامبر ما نژادپرستی و قبیله‌گرایی را محکوم می‌کرد و اعتدال و اصلاحات اجتماعی را در آن دوران [جاهلیت] آغاز کرد.